

Jon Hoffman

Swift 4

Koduj
jak mistrz

Wydanie IV

Helion

Packt

Tytuł oryginału: Mastering Swift 4 - Fourth Edition

Tłumaczenie: Robert Górczyński

ISBN: 978-83-283-4794-6

Copyright © Packt Publishing 2017.

First published in the English language under the title
'Mastering Swift 4 - Fourth Edition – (9781788477802)'

Polish edition copyright © 2018 by Helion SA. All rights reserved.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Helion SA dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Helion SA nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie/sw4km4>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

O autorze	11
O recenzencie technicznym	12
Wprowadzenie	13
Rozdział 1. Pierwsze kroki w języku Swift	17
Czym jest Swift?	18
Funkcje języka Swift	19
Plik typu playground	21
Rozpoczęcie pracy z plikiem typu playground	21
Typ pliku playground	24
Wyświetlanie obrazu w pliku playground	25
Tworzenie i wyświetlanie wykresu w pliku playground	28
Czym nie jest plik typu playground?	29
Składnia języka Swift	29
Komentarze	30
Średniki	32
Nawiasy okrągłe	33
Nawiasy klamrowe	33
Operator przypisania nie zwraca wartości	34
Białe znaki w konstrukcjach warunkowych i poleceniach przypisania są opcjonalne	35
Program wyświetlający komunikat Witaj, świecie!	35
Podsumowanie	37

Rozdział 2. Zmienne, stałe, ciągi tekstowe i operatory	39
Zmienne i stałe	40
Definiowanie zmiennych i stałych	41
Bezpieczeństwo typu	42
Inferencja typu	43
Jawne określenie typu	43
Typy liczbowe	44
Wartości boolowskie	48
Ciąg tekstowy	48
Zmienne typu opcjonalnego	52
Dołączanie wartości typu opcjonalnego	54
Łączenie wartości typu opcjonalnego	55
Typy wyliczeniowe	57
Operatory	61
Operator przypisania	61
Operatory porównania	61
Operatory arytmetyczne	62
Operator reszty z dzielenia	62
Złożone operatory przypisania	63
Trójargumentowy operator warunkowy	63
Operator logiczny NOT	63
Operator logiczny AND	64
Operator logiczny OR	64
Podsumowanie	64
Rozdział 3. Krotki i kolekcje	67
Typy kolekcji w Swiftcie	67
Modyfikowalność	68
Tablica	68
Tworzenie oraz inicjalizacja tablicy	69
Uzyskanie dostępu do elementu tablicy	70
Zliczanie elementów tablicy	71
Czy tablica jest pusta?	72
Dodawanie elementu do tablicy	72
Wstawienie wartości do tablicy	73
Zastępowanie elementu tablicy	73
Usunięcie elementu z tablicy	73
Połączenie dwóch tablic	74
Pobranie podtablicy z tablicy	74
Wprowadzenie wielu zmian w tablicy	75
Algorytmy dla tablic	75
Iteracja przez tablicę	78
Słownik	79
Utworzenie oraz inicjalizacja słownika	79
Uzyskanie dostępu do wartości słownika	80
Zliczanie kluczy lub wartości w słowniku	80
Czy słownik jest pusty?	80
Uaktualnienie wartości klucza	81

Dodanie pary klucz-wartość	81
Usunięcie pary klucz-wartość	82
Zbiór	82
Inicjalizacja zbioru	82
Wstawianie elementów do zbioru	83
Określenie liczby elementów w zbiorze	83
Sprawdzenie, czy zbiór zawiera dany element	84
Iteracja przez zbiór	84
Usunięcie elementu zbioru	84
Operacje na zbiorze	84
Krotka	86
Podsumowanie	87
Rozdział 4. Funkcje programu i sterowanie przebiegiem ich działania	89
Czego nauczyłeś się dotąd z książki?	90
Nawias klamrowy	90
Nawias okrągły	90
Sterowanie przebiegiem działania programu	91
Konstrukcje warunkowe	91
Pętla for-in	94
Pętla while	96
Konstrukcja switch	97
Używanie bloków case i klauzul where w konstrukcjach warunkowych	101
Polecenia transferu kontroli	105
Funkcje	107
Funkcja z pojedynczym parametrem	107
Funkcja z wieloma parametrami	109
Zdefiniowanie wartości domyślnych parametrów	109
Zwrot wielu wartości przez funkcję	110
Zwrot wartości typu opcjonalnego	111
Dodawanie zewnętrznych nazw parametrów	112
Używanie parametrów wariadycznych	113
Parametr inout	114
Zebranie wszystkiego w całość	114
Podsumowanie	115
Rozdział 5. Klasy i struktury	117
Czym są klasy i struktury?	118
Podobieństwa między klasami i strukturami	118
Różnice między klasami i strukturami	118
Przekazywanie przez wartość kontra przez referencję	119
Utworzenie klasy lub struktury	120
Właściwość	120
Właściwość przechowywana	120
Właściwość obliczana	122
Obserwator właściwości	125
Metoda	126

Własna metoda inicjalizacyjna	128
Wewnętrzne i zewnętrzne nazwy parametru metody inicjalizacyjnej	130
Metoda inicjalizacyjna, której działanie może zakończyć się niepowodzeniem	130
Kontrola dostępu	132
Dziedziczenie	133
Nadpisanie metody lub właściwości	135
Nadpisywanie metody	136
Nadpisywanie właściwości	137
Uniemożliwianie nadpisywania	138
Protokoły	138
Składnia protokołu	139
Wymagania właściwości	139
Wymagania metody	140
Rozszerzenie	142
Zarządzanie pamięcią	143
Sposób działania mechanizmu ARC	143
Cykl silnych odwołań	145
Podsumowanie	149
Rozdział 6. Protokoły i rozszerzenia protokołów	151
Protokół jako typ danych	152
Polimorfizm za pomocą protokołów	154
Rzutowanie typu i protokół	154
Rozszerzenie protokołu	156
Czy trzeba używać protokołów?	163
Biblioteka standardowa Swifta	164
Podsumowanie	165
Rozdział 7. Projekt oparty na protokołach	167
Wymagania	168
Projekt zorientowany obiektowo	168
Projekt zorientowany na protokoły	174
Dziedziczenie protokołu	174
Kompozycja protokołu	175
Programowanie zorientowane na protokoły	176
Używanie klauzuli where z protokołem	179
Struktura kontra klasa	180
Struktura tablicy	181
Podsumowanie	182
Rozdział 8. Tworzenie bezpiecznego kodu za pomocą atrybutu available i obsługi błędów	183
Natywna obsługa błędów	184
Przedstawienie błędu	184
Zgłaszanie błędu	185
Przechwytywanie błędu	187
Atrybut available	191
Podsumowanie	192

Rozdział 9. Niestandardowe indeksy	193
Wprowadzenie do indeksów	194
Indeks w tablicy Swifta	194
Tworzenie i używanie niestandardowego indeksu	195
Niestandardowy indeks tylko do odczytu	196
Indeks obliczany	197
Wartość indeksu	197
Nazwa zewnętrzna dla indeksu	198
Indeks wielowymiarowy	198
Kiedy nie należy używać niestandardowego indeksu?	201
Podsumowanie	202
Rozdział 10. Typy opcjonalne	203
Wprowadzenie do typu opcjonalnego	203
Potrzeba istnienia typów opcjonalnych w Swiftcie	205
Definiowanie wartości typu opcjonalnego	206
Używanie wartości typu opcjonalnego	206
Łączenie wartości typu opcjonalnego	211
Operator koalescencji nil	213
Podsumowanie	214
Rozdział 11. Typy generyczne	215
Wprowadzenie do typu generycznego	215
Funkcja generyczna	216
Typ generyczny	220
Indeks generyczny	223
Typ powiązany	224
Podsumowanie	226
Rozdział 12. Domknięcia	227
Wprowadzenie do domknięcia	227
Proste domknięcia	228
Skrócona składnia domknięcia	230
Używanie domknięcia wraz z algorytmem tablicy Swifta	233
Samodzielne domknięcia i wskazówki dotyczące dobrego stylu	237
Zmiana funkcjonalności	239
Wybór domknięcia na podstawie wyniku	242
Utworzenie cyklu silnych odwołań za pomocą domknięć	244
Podsumowanie	247
Rozdział 13. Połączenie Swifta i Objective-C	249
Połączenie Swifta i Objective-C	249
Kiedy łączyć kod Swifta i Objective-C?	250
Użycie Swifta i Objective-C w tym samym projekcie	251
Utworzenie projektu	251
Dodawanie pliku Swifta do projektu Objective-C	253
Plik Objective-C Bridging Header — część 1.	255

Dodawanie pliku Objective-C do projektu	256
Klasa Objective-C Messages	258
Plik Objective-C Bridging Header — część 2.	259
Klasa Swifta MessageBuilder — dostęp do kodu Objective-C z poziomu Swifta	259
Klasa Objective-C — dostęp do kodu Swifta z poziomu Objective-C	260
Podsumowanie	261
Rozdział 14. Programowanie równoległe i współbieżność	263
Równoległość i współbieżność	264
Grand Central Dispatch	265
Typ DoCalculations	266
Użycie typów Operation i OperationQueue	272
Podsumowanie	277
Rozdział 15. Formatowanie kodu Swifta i przewodnik po jego stylu	279
Czym jest styl programowania?	280
Twój styl programowania	281
Nie używaj średnika na końcu polecenia	281
Nie używaj nawiasu w konstrukcji warunkowej	281
Konwencja nazw	282
Komentarze	283
Użycie słowa kluczowego self	284
Stałe i zmienne	285
Typy opcjonalne	285
Użycie inferencji typu	286
Użycie skróconych deklaracji kolekcji	287
Użycie konstrukcji switch zamiast wielu poleceń if	287
Nie pozostawiaj w aplikacji kodu umieszczonego w komentarzu	287
Podsumowanie	288
Rozdział 16. Podstawowe biblioteki Swifta	289
System wczytywania adresów URL	290
URLSession	291
URLSessionConfiguration	291
URLSessionTask	291
URL	292
URLRequest	292
HTTPURLResponse	292
Usługa sieciowa typu REST	292
Wykonywanie żądania HTTP GET	293
Wykonywanie żądania HTTP POST	296
Formatter	298
DateFormatter	298
NumberFormatter	300
FileManager	301
Kodowanie i dekodowanie danych JSON	304
Użycie JSONEncoder	305
Użycie JSONDecoder	306
Podsumowanie	307

Rozdział 17. Wzorce projektowe w Swifcie	309
Czym są wzorce projektowe?	310
Wzorce konstrukcyjne	311
Wzorzec singleton	312
Wzorzec budowniczego	315
Wzorce strukturalne	320
Wzorzec mostu	320
Wzorzec fasady	324
Wzorzec pełnomocnika	327
Wzorce operacyjne	330
Wzorzec polecenia	330
Wzorzec strategii	333
Podsumowanie	335
Skorowidz	337

Protokoły i rozszerzenia protokołów

Oglądając pochodzącą z konferencji WWDC 2015 prezentację dotyczącą rozszerzeń protokołów i **programowania zorientowanego na protokoły** (ang. *protocol-oriented programming*), byłem bardzo sceptycznie nastawiony do koncepcji przedstawionych w tej prezentacji. Od bardzo dawna stosowałem **programowanie zorientowane obiektowo** i nie byłem przekonany, czy zgodnie z założeniami Apple nowy paradygmat programowania jest w stanie rozwiązać wszystkie problemy. Ponieważ nie należę do osób, u których sceptycyzm uniemożliwia działanie, przygotowałem nowy projekt powielający mój bieżący, ale kod zacząłem tworzyć, stosując zalecenia Apple dotyczące programowania zorientowanego na protokoły. W nowo tworzonym kodzie bardzo często korzystałem z rozszerzeń protokołów. Muszę przyznać, że byłem bardzo zaskoczony tym, iż nowy projekt okazał się znacznie bardziej przejrzysty niż oryginalny. Jestem przekonany, że obsługa rozszerzenia protokołów stanie się jedną z tych funkcji, która będzie odróżniała od siebie języki programowania. Wierzę, że podobne funkcje pojawią się wkrótce w innych najważniejszych językach programowania.

W rozdziale:

- dowiesz się, w jaki sposób protokoły są używane jako typy;
- zobaczysz, jak można zaimplementować polimorfizm w Swifcie, używając protokołów;
- zobaczysz, jak można używać rozszerzeń protokołów;
- dowiesz się, dlaczego miałbyś korzystać z rozszerzeń protokołów.

Wprowadzie rozszerzenia protokołów to w zasadzie lukier syntaktyczny, ale według mnie stanowią one jedną z najważniejszych funkcji, jaka została dodana do języka programowania Swift. Dzięki rozszerzeniom protokołów można dostarczać implementacje metod i właściwości dowolnemu typowi zgodnemu z protokołem. Aby naprawdę dobrze zrozumieć użyteczność protokołów i rozszerzeń protokołów, najpierw należy dokładnie poznać protokoły.

Choć w języku Swift z protokołami mogą być zgodne zarówno klasy, struktury, jak i typy wyliczeniowe, w tym rozdziale skoncentruję się wyłącznie na klasach i strukturach. Typy wyliczeniowe będą używane wtedy, gdy zajdzie potrzeba przedstawienia pewnej liczby przypadków. Wprowadzie istnieją sytuacje, w których typ wyliczeniowy powinien być zgodny z protokołem, ale zdarza się to bardzo rzadko. Po prostu zapamiętaj, że wszędzie tam, gdzie odwołuję się do klasy lub struktury, można użyć również typu wyliczeniowego.

Na początek przedstawię protokoły i wyjaśnię, dlaczego są one pełnoprawnymi typami w Swiftcie.

Protokół jako typ danych

Wprowadzie protokół nie implementuje żadnej funkcjonalności, ale jest uznawany za pełnoprawny typ danych w języku programowania Swift i może być wykorzystywany w taki sam sposób jak każdy inny typ. Oznacza to możliwość użycia protokołu jako typu parametru lub wartości zwrotnej funkcji. Ponadto protokół można podać jako typ zmiennej, stałej lub kolekcji. Spójrz na kilka przykładów, w których zostanie wykorzystany protokół `PersonProtocol` zdefiniowany w następujący sposób:

```
protocol PersonProtocol {
    var firstName: String { get set }
    var lastName: String { get set }
    var birthDate: Date { get set }
    var profession: String { get }
    init(firstName: String, lastName: String, birthDate: Date)
}
```

W pierwszym przykładzie protokół zostanie wykorzystany jako typ parametru i wartości zwrotnej funkcji.

```
func updatePerson(person: PersonProtocol) -> PersonProtocol {
    // Miejsce na kod uaktualniający informacje o osobie i zwracający je.
}
```

W tym przykładzie funkcja `updatePerson()` akceptuje jeden parametr typu protokołu `PersonProtocol` i zwraca wartość również będącą typu wymienionego protokołu. W następnym przykładzie pokazałem, jak można użyć protokołu jako typu dla stałej, zmiennej lub właściwości.

```
var myPerson: PersonProtocol
```

W tym przykładzie utworzona została zmienna o nazwie `myPerson` i typie protokołu `PersonProtocol`. Protokół może być również używany jako typ elementu przeznaczony do umieszczenia w kolekcji, takiej jak tablica, słownik lub zbiór.

```
var people: [PersonProtocol] = []
```

W omawianym przykładzie została utworzona tablica typu protokołu `PersonProtocol`. Choć ten protokół nie implementuje żadnej funkcjonalności, mimo wszystko może zostać użyty do określenia typu. Jednak protokół nie może zostać utworzony w taki sam sposób jak klasa lub struktura. Wynika to z tego, że protokół nie implementuje żadnej funkcjonalności. Dlatego też kompilator wygeneruje błąd podczas próby utworzenia egzemplarza protokołu `PersonProtocol` w następujący sposób:

```
var test = PersonProtocol(firstName: "Jon", lastName: "Hoffman",
    birthDate: bDateProgrammer)
```

Gdy wymagany jest typ protokołu, można użyć egzemplarza dowolnego typu zgodnego z tym protokołem. Na przykład po zdefiniowaniu zmiennej typu protokołu `PersonProtocol` można jej użyć w dowolnej klasie lub strukturze zgodnej z tym protokołem. Na potrzeby kolejnego przykładu przyjmuję założenie o istnieniu dwóch typów `SwiftProgrammer` i `FootballPlayer` zgodnych z protokołem `PersonProtocol`.

```
var myPerson: PersonProtocol

myPerson = SwiftProgrammer(firstName: "Jon", lastName: "Hoffman",
    birthDate: bDateProgrammer)
print("\(myPerson.firstName) \(myPerson.lastName)")

myPerson = FootballPlayer(firstName: "Dan", lastName: "Marino",
    birthDate: bDatePlayer)
print("\(myPerson.firstName) \(myPerson.lastName)")
```

W omawianym fragmencie kodu najpierw utworzyłem zmienną `myPerson` typu protokołu `PersonProtocol`. Następnie przypisałem jej egzemplarz typu `SwiftProgrammer` oraz wyświetliłem wartości właściwości `firstName` i `lastName`. Dalej zmiennej `myPerson` przypisałem egzemplarz typu `FootballPlayer` i ponownie wyświetliłem wartości właściwości `firstName` i `lastName`. Warto w tym miejscu wspomnieć, że dla Swifta nie ma znaczenia, czy egzemplarz jest klasą, czy strukturą. Ważna jest jedynie zgodność typu z typem protokołu `PersonProtocol`.

Jak wcześniej zobaczyłeś, protokołu `PersonProtocol` można użyć jako typu dla tablicy. Oznacza to możliwość wypełnienia tablicy egzemplarzami dowolnego typu zgodnego z protokołem. Przypominam raz jeszcze, że nie ma żadnego znaczenia, czy typ jest klasą, czy strukturą, o ile jest zgodny z protokołem `PersonProtocol`.

Polimorfizm za pomocą protokołów

We wcześniejszych przykładach można było dostrzec pewne formy polimorfizmu. Słowo polimorfizm (ang. *polymorphism*) pochodzi z języka greckiego, w którym *poly* oznacza wielkość, a *morphe* postać. W językach programowania polimorfizm to pojedyncze dziedziczenie wielu typów (wielu postaci). W przykładach przedstawionych dotąd w rozdziale pojedynczym interfejsem był protokół `PersonProtocol`, a wiele innych typów było z nim zgodnych.

Polimorfizm pozwala na pracę z wieloma typami w ujednolicony sposób. Aby to zilustrować, można rozbudować poprzedni przykład, w którym została utworzona tablica typów `PersonProtocol`, i przeprowadzić iterację przez jej elementy. Następnie dostęp do poszczególnych elementów tablicy odbywa się za pomocą właściwości i metod zdefiniowanych w protokole `PersonProtocol` niezależnie od rzeczywistego typu. Spójrz na kolejny przykład.

```
for person in people {
    print("\(person.firstName) \(person.lastName): \(person.profession)")
}
```

W rozdziale kilkakrotnie wspominałem, że po zdefiniowaniu typu zmiennej, stałej, kolekcji itd. jako protokołu można używać dowolnego egzemplarza typu zgodnego z tym protokołem. To jest bardzo ważna koncepcja do zrozumienia i zarazem jedna z wielu cech, dzięki którym protokoły i rozszerzenia protokołów mają tak potężne możliwości.

Podczas użycia protokołu w celu uzyskania dostępu do egzemplarza, jak pokazałem w poprzednim przykładzie, można używać jedynie metod i właściwości zdefiniowanych w samym protokole. Jeżeli mają być używane metody i właściwości charakterystyczne dla poszczególnych typów, konieczne jest rzutowanie egzemplarza na ten typ.

Rzutowanie typu i protokół

Rzutowanie typu to sposób na sprawdzenie typu egzemplarza lub potraktowanie egzemplarza tak, jakby był określonego typu. W Swiftie słowo kluczowe `is` jest używane do sprawdzenia, czy egzemplarz jest podanego typu, natomiast słowo kluczowe `as` służy do potraktowania egzemplarza jako tego typu.

Na początek pokażę, jak można sprawdzić typ egzemplarza za pomocą słowa kluczowego `is`. Spójrz na następujący fragment kodu:

```
for person in people {
    if person is SwiftProgrammer {
        print("\(person.firstName) to programista Swifta.")
    }
}
```

W omawianym przykładzie konstrukcja warunkowa `if` została użyta do sprawdzenia, czy każdy element tablicy `people` jest egzemplarzem typu `SwiftProgrammer`. Jeżeli tak, w konsoli zostanie wyświetlony komunikat informujący, że dana osoba jest programistą Swifta. Wprawdzie jest to dobra metoda na sprawdzenie, czy masz do czynienia z egzemplarzem konkretnej klasy lub struktury, ale nie będzie zbyt efektywna, gdy trzeba będzie sprawdzić egzemplarz pod kątem wielu typów. W takich przypadkach znacznie efektywniejsze będzie użycie konstrukcji `switch`.

```
for person in people {
    switch person {
        case is SwiftProgrammer:
            print("\(person.firstName) to programista Swifta.")
        case is FootballPlayer:
            print("\(person.firstName) to sportowiec.")
        default:
            print("Nie wiadomo, czym się zajmuje \(person.firstName).")
    }
}
```

W omawianym fragmencie kodu pokazałem wykorzystanie konstrukcji `switch` do sprawdzenia typu egzemplarza wszystkich elementów tablicy. Do wykonania tej operacji w poszczególnych blokach `case` zostało użyte słowo kluczowe `is`, aby podjąć próbę dopasowania typu egzemplarza.

W rozdziale 4. pokazałem, jak można filtrować konstrukcje warunkowe za pomocą klauzuli `where`. Tę klauzulę można wykorzystać również wraz ze słowem kluczowym `is` do filtrowania tablicy, np.:

```
for person in people where person is SwiftProgrammer {
    print("\(person.firstName) to programista Swifta.")
}
```

Przechodzę teraz do rzutowania egzemplarza klasy lub struktury na określony typ. Do tego należy użyć słowa kluczowego `as`. Ponieważ rzutowanie może zakończyć się niepowodzeniem — jeśli egzemplarz nie jest określonego typu — więc słowo kluczowe `as` jest dostarczane w dwóch postaciach: `as?` i `as!`. W przypadku postaci `as?`, jeżeli rzutowanie zakończy się niepowodzeniem, wartością zwrótną będzie `nil`. Natomiast w przypadku postaci `as!` niepowodzenie rzutowania powoduje wygenerowanie błędu w trakcie działania aplikacji. Dlatego też zaleca się użycie `as?`, o ile nie ma absolutnej pewności dotyczącej typu egzemplarza lub jeśli sprawdzenie typu egzemplarza odbywa się przed przeprowadzeniem rzutowania.

Wprawdzie w książce przedstawię przykłady rzutowania za pomocą słowa kluczowego `as!`, ale odradzam jego używanie w rzeczywistych projektach właśnie ze względu na możliwość wygenerowania błędów w trakcie działania aplikacji.

Spójrz na przykład pokazujący, jak można wykorzystać słowo kluczowe `as?` do rzutowania egzemplarza klasy lub struktury na określony typ.

```

for person in people {
    if let p = person as? SwiftProgrammer {
        print("\(person.firstName) to programista Swifta.")
    }
}

```

Ponieważ słowo kluczowe `as?` zwraca wartość typu opcjonalnego, zastosowany został mechanizm dołączania wartości typu opcjonalnego, jak pokazałem w przykładzie.

Po poznaniu podstaw związanych z protokołami można przejść do znacznie bardziej ekscytującej funkcji Swifta, czyli rozszerzenia protokołu.

Rozszerzenie protokołu

Rozszerzenie protokołu pozwala na rozbudowę protokołu mającą na celu dostarczenie implementacji metod i właściwości typom zgodnym z danym protokołem. Rozszerzenie protokołu pozwala również na przygotowanie często używanych implementacji wszystkim zgodnym typom, co eliminuje konieczność oddzielnego dostarczania implementacji poszczególnym typom lub tworzenia hierarchii klas. Wprawdzie rozszerzenie protokołu może nie wydawać się zbyt ekscytujące, ale gdy tylko poznasz jego potężne możliwości, zmienisz sposób myślenia dotyczący tworzenia kodu.

Na początek pokażę, jak można użyć rozszerzenia protokołu w bardzo prostym przykładzie. Pracę należy rozpocząć od zdefiniowania protokołu o nazwie `DogProtocol`:

```

protocol DogProtocol {
    var name: String { get set }
    var color: String { get set }
}

```

Mając ten protokół, wskazujesz, że każdy zgodny z nim typ musi zawierać dwie właściwości typu `String` o nazwach `name` i `color`. Kolejnym krokiem jest zdefiniowanie trzech typów zgodnych z tym protokołem. Nowym typom nadałem nazwy `JackRussel`, `WhiteLab` i `Mutt`, a ich definicje przedstawiają się następująco:

```

struct JackRussel: DogProtocol {
    var name: String
    var color: String
}

class WhiteLab: DogProtocol {
    var name: String
    var color: String
    init(name: String, color: String) {
        self.name = name
        self.color = color
    }
}

```



```
struct Mutt: DogProtocol {
  var name: String
  var color: String
}
```

Celowo utworzyłem typy JackRussel i Mutt jako struktury, a typ WhiteLab jako klasę, aby zaprezentować różnice między nimi oraz pokazać, że są traktowane dokładnie w taki sam sposób podczas pracy zarówno z protokołami, jak i rozszerzeniami protokołów.

Największa różnica widoczna w omawianym przykładzie polega na tym, że typ struktury dostarcza domyślną metodę inicjalizacyjną, natomiast klasa musi mieć jawnie zdefiniowaną metodę inicjalizacyjną, aby przypisać wartości początkowe właściwościom.

Przyjmuję założenie, że każdemu typowi zgodnemu z protokołem DogProtocol chcę dostarczyć metodę o nazwie speak(). Przed wprowadzeniem rozszerzenia protokołu wymagałoby to dodania definicji metody do protokołu na przykład w następujący sposób:

```
protocol DogProtocol {
  var name: String { get set }
  var color: String { get set }
  func speak() -> String
}
```

Gdy metoda jest zdefiniowana w protokole, wówczas trzeba dostarczyć jej implementację w każdym typie zgodnym z tym protokołem. W zależności od liczby typów zgodnych z danym protokołem implementacja nowej metody może wymagać sporo czasu i utworzenia dużej ilości kodu. W kolejnym fragmencie kodu pokazałem, jak może przedstawiać się przykładowa implementacja metody speak():

```
struct JackRussel: DogProtocol {
  var name: String
  var color: String
  func speak() -> String {
    return "hau hau"
  }
}

class WhiteLab: DogProtocol {
  var name: String
  var color: String
  init(name: String, color: String) {self.name = name; self.color = color}
  func speak() -> String {
    return "hau hau"
  }
}

struct Mutt: DogProtocol {
  var name: String
  var color: String
  func speak() -> String {
    return "hau hau"
  }
}
```

Wprawdzie przedstawione tutaj rozwiązanie działa, ale na pewno nie zalicza się do szczególnie efektywnych, ponieważ po każdym uaktualnieniu protokołu konieczne będzie zmodyfikowanie również wszystkich zgodnych z nim typów. To oznacza dużą ilość powielonego kodu, jak pokazałem w omawianym przykładzie. Ponadto jeśli zajdzie potrzeba zmiany domyślnego sposobu działania metody `speak()`, wówczas trzeba będzie sprawdzić każdą implementację i zmienić tę metodę. W tym momencie do gry wchodzi rozszerzenie protokołu.

Dzięki rozszerzeniu protokołu można wyciągnąć z protokołu definicję metody `speak()` i zdefiniować ją wraz z domyślnym sposobem działania w rozszerzeniu protokołu.

Jeżeli implementujesz metodę w rozszerzeniu protokołu, nie trzeba jej definiować w protokole.

W kolejnym fragmencie kodu pokazałem, jak można zdefiniować protokół i jego rozszerzenie.

```
protocol DogProtocol {
    var name: String { get set }
    var color: String { get set }
}

extension DogProtocol {
    func speak() -> String {
        return "hau hau"
    }
}
```

Na początku znajduje się definicja protokołu `DogProtocol` wraz z dwiema wcześniej użytymi właściwościami. Następnie zostało utworzone rozszerzenie protokołu zawierające domyślną implementację metody `speak()`. Mając tak przygotowany kod, nie trzeba już teraz dostarczać implementacji metody `speak()` we wszystkich typach zgodnych z protokołem `DogProtocol`, ponieważ będą one automatycznie otrzymywały implementację jako część protokołu.

Praktyczne zastosowanie takiego rozwiązania pokażę na przykładzie przywrócenia trzem typom zgodnym z protokołem `DogProtocol` ich początkowych implementacji. W takim przypadku metodę `speak()` powinny otrzymać dzięki rozszerzeniu protokołu.

```
struct JackRussel: DogProtocol {
    var name: String
    var color: String
}

class WhiteLab: DogProtocol {
    var name: String
    var color: String
    init(name: String, color: String) {
        self.name = name
        self.color = color
    }
}

struct Mutt: DogProtocol {
    var name: String
    var color: String
}
```

Zobacz teraz, jak przygotowane typy można zastosować w kodzie.

```
let dash = JackRussel(name: "Dash", color: "brązowy i biały")
let lily = WhiteLab(name: "Lily", color: "biały")
let maple = Mutt(name: "Buddy", color: "brązowy")
let dSpeak = dash.speak() //Wartością zwrótną jest "hau hau".
let lSpeak = lily.speak() //Wartością zwrótną jest "hau hau".
let bSpeak = maple.speak() //Wartością zwrótną jest "hau hau".
```

Jak widać w omawianym przykładzie, zdefiniowanie metody `speak()` w rozszerzeniu protokołu powoduje jej automatyczne dodanie do wszystkich typów zgodnych z tym protokołem. Dlatego też tutaj metoda `speak()` umieszczona w rozszerzeniu protokołu może być uznawana za domyślną implementację metody, ponieważ można ją nadpisać w poszczególnych implementacjach typów. Na przykład metodę `speak()` można nadpisać w strukturze `Mutt`, jak pokazałem w kolejnym fragmencie kodu.

```
struct Mutt: DogProtocol {
    var name: String
    var color: String
    func speak() -> String {
        return "Jestem głodny"
    }
}
```

Po wywołaniu metody `speak()` egzemplarza `Mutt` wartością zwrótną będzie ciąg tekstowy `Jestem głodny`.

W tym rozdziale definiowanym protokołom dodaję przyrostek `Protocol`. Zdecydowałem się na to, aby wyraźnie pokazać, kiedy mamy do czynienia z protokołami. To nie jest standardowe podejście w zakresie nadawania nazw typom. Przedstawiony nieco dalej w tekście przykład znacznie lepiej pokazuje, jak należy prawidłowo nadawać nazwy protokołom. Więcej informacji na temat konwencji nazw w języku Swift znajdziesz na stronie <https://swift.org/documentation/api-design-guidelines/#general-conventions>.

Zobaczyłeś już, jak można używać protokołów i ich rozszerzeń, przechodzę więc teraz do znacznie bardziej praktycznego przykładu. W wielu aplikacjach dostępnych na różnych platformach (iOS, Android, Windows) zachodzi potrzeba weryfikacji danych wejściowych wprowadzonych przez użytkownika. Taką weryfikację można bardzo łatwo przeprowadzić za pomocą wyrażeń regularnych. Jednak zwykle nie chcemy, aby różne wyrażenia regularne były porzucane w wielu miejscach kodu źródłowego. Ten problem można bardzo łatwo rozwiązać poprzez utworzenie oddzielnych klas lub struktur zawierających kod odpowiedzialny za przeprowadzenie weryfikacji danych wejściowych. Typy te trzeba jednak zorganizować w określony sposób, aby ułatwić ich użycie i późniejszą konserwację. Przed wprowadzeniem rozszerzenia protokołu w Swiftie trzeba było użyć protokołu do zdefiniowania wymagań dotyczących weryfikacji danych wejściowych, a następnie utworzyć zgodne z nim struktury dla każdej potrzebnej operacji sprawdzania danych. Spójrz na rozwiązanie, które było stosowane przed wprowadzeniem rozszerzenia protokołu.

Wyrażenie regularne to sekwencja znaków definiujących określony wzorec. Ten wzorec może być następnie używany do przeszukiwania ciągów tekstowych i sprawdzania, czy ciąg tekstowy jest dopasowany do wzorca lub czy zawiera dopasowanie wzorca. Większość języków programowania ma wbudowany pewien analizator składni wyrażen regularnych. Jeżeli nie znasz wyrażen regularnych, naprawdę warto poświęcić czas na ich opanowanie.

W kolejnym fragmencie kodu przedstawiłem protokół `TextValidating` definiujący wymagania dla każdego typu, który ma być używany podczas weryfikacji danych wejściowych.

```
protocol TextValidating {
    var regexMatchingString: String { get }
    var regexFindMatchString: String { get }
    var validationMessage: String { get }
    func validateString(str: String) -> Bool
    func getMatchingString(str: String) -> String?
}
```

Zgodnie z dokumentem umieszczonym na stronie <https://swift.org/documentation/api-design-guidelines/> protokół wskazujący na obecność czegoś powinien mieć nazwę w postaci rzeczownika w języku angielskim, natomiast protokół opisujący możliwości powinien mieć nazwę z przyrostkiem `-able`, `-ible` lub `-ing`. Mając to na uwadze, protokół otrzymał nazwę `TextValidating`.

W tym protokole zdefiniowałem trzy właściwości i dwie metody, które zgodny z nimi typ musi implementować. W kolejnych punktach przedstawiłem krótkie omówienie właściwości wymaganych przez protokół `TextValidating`.

- `regexMatchingString`. To jest ciąg tekstowy wyrażenia regularnego używanego do sprawdzenia, czy dane wejściowe składają się jedynie z poprawnych znaków.
- `regexFindMatchString`. To jest ciąg tekstowy wyrażenia regularnego używanego do pobrania z danych wejściowych nowego ciągu tekstowego zawierającego jedynie prawidłowe znaki. Ogólnie rzecz biorąc, to wyrażenie regularne jest używane wtedy, gdy zachodzi potrzeba sprawdzania danych wejściowych w czasie rzeczywistym podczas wprowadzania informacji przez użytkownika. Znajduje ono najdłuższy dopasowany prefiks danych wejściowych.
- `validationMessage`. To jest komunikat błędu, który zostanie wyświetlony, gdy ciąg tekstowy zawiera nieprawidłowe znaki.

Oto krótkie omówienie metod wymaganych przez protokół `TextValidating`:

- `validateString()`. Ta metoda zwraca wartość `true`, jeżeli ciąg tekstowy zawiera jedynie prawidłowe znaki. Aby znaleźć dopasowanie, ta metoda używa właściwości `regexMatchingString`.
- `getMatchingString()`. Ta metoda zwraca nowy ciąg tekstowy zawierający jedynie prawidłowe znaki. Ta metoda jest najczęściej używana, gdy zachodzi potrzeba sprawdzania danych wejściowych w czasie rzeczywistym podczas wprowadzania informacji przez użytkownika. Znajduje ona najdłuższy dopasowany prefiks danych wejściowych. Natomiast do pobrania nowego ciągu tekstowego ta metoda używa właściwości `regexFindMatchString`.

Przechodzę teraz do utworzenia struktury zgodnej z omówionym protokołem. Zadaniem przedstawionej tutaj struktury jest sprawdzenie, czy ciąg tekstowy danych wejściowych zawiera jedynie znaki alfanumeryczne.

```
struct AlphaValidation1: TextValidating {
  static let sharedInstance = AlphaValidation1()
  private init(){}
  let regexFindMatchString = "[a-zA-Z]{0,10}"
  let validationMessage = "Dozwolone są jedynie litery."
  var regexMatchingString: String {
    get {
      return regexFindMatchString + "$"
    }
  }
  func validateString(str: String) -> Bool {
    if let _ = str.range(of: regexMatchingString,
                        options: .regularExpression) {
      return true
    } else {
      return false
    }
  }
  func getMatchingString(str: String) -> String? {
    if let newMatch = str.range(of: regexFindMatchString,
                                options:.regularExpression) {
      return str.substring(with:newMatch)
    } else {
      return nil
    }
  }
}
```

W przedstawionej implementacji `regexFindMatchString` i `validationMessage` to właściwości przechowywane, natomiast `regexMatchingString` to właściwość obliczana. Ta struktura implementuje również metody `validateString()` i `getMatchingString()`.

W rzeczywistym projekcie istniałoby wiele różnych typów zgodnych z tym protokołem przeznaczonych do weryfikacji odmiennych rodzajów danych wejściowych. Jak możesz zobaczyć na przykładzie struktury `AlphaValidation1`, przygotowanie każdego typu przeznaczonego do weryfikacji wymaga utworzenia znacznej ilości kodu. Ponadto duża część tego kodu będzie powielona w poszczególnych typach. Kod obu metod i właściwości `regexMatchingString` prawdopodobnie zostanie powtórzony w każdej klasie weryfikacji danych. Takie rozwiązanie jest dalekie od idealnego. Jeżeli jednak chciałbyś uniknąć tworzenia hierarchii klas wraz z superklasą zawierającą powtarzający się kod (zaleca się preferowanie typu przekazywanego przez wartość, a nie przez referencję), to przed wprowadzeniem rozszerzenia protokołu nie miałeś żadnego innego wyboru. Teraz pokażę, jak zaimplementować rozwiązanie oparte na rozszerzeniu protokołu.

W przypadku rozszerzeń protokołów należy zmienić sposób myślenia o kodzie. Największa różnica polega na tym, że nie trzeba i nie należy definiować wszystkiego w protokole. W przypadku standardowych protokołów wszystkie metody i właściwości, do których będziesz chciał mieć dostęp za pomocą interfejsu protokołu, zostaną zdefiniowane w tym protokole.

Mając do dyspozycji rozszerzenie protokołu, odradza się definiowanie w nim metody lub właściwości, jeśli ta definicja może być umieszczona w rozszerzeniu protokołu. Dlatego też w zmodyfikowanej wersji protokołu dotyczącego weryfikacji danych wejściowych `TextValidating` może zostać znacznie uproszczony do następującej postaci:

```
protocol TextValidating {
    var regexFindMatchString: String { get }
    var validationMessage: String { get }
}
```

W początkowej wersji protokołu `TextValidating` były zdefiniowane trzy właściwości i dwie metody. Jak możesz zobaczyć w zmodyfikowanej wersji, teraz protokół zawiera jedynie dwie właściwości. Po zdefiniowaniu protokołu `TextValidating` można przystąpić do przygotowania rozszerzenia tego protokołu.

```
extension TextValidating {
    var regexMatchingString: String {
        get {
            return regexFindMatchString + "$"
        }
    }
    func validateString(str: String) -> Bool {
        if let _ = str.range(of: regexMatchingString,
                            options: .regularExpression) {
            return true
        } else {
            return false
        }
    }
    func getMatchingString(str: String) -> String? {
        if let newMatch = str.range(of: regexFindMatchString,
                                    options: .regularExpression) {
            return str.substring(with: newMatch)
        } else {
            return nil
        }
    }
}
```

Rozszerzenie protokołu `TextValidating` zawiera dwie metody i właściwość, które wcześniej znajdowały się w pierwotnej wersji protokołu, a nie zostały uwzględnione w nowej. Mając utworzony protokół i jego rozszerzenie, można przystąpić do zdefiniowania typów odpowiedzialnych za weryfikację danych wejściowych. W kolejnym fragmencie kodu przedstawiłem trzy struktury używane do sprawdzenia tekstu wpisanego przez użytkownika.

```
struct AlphaValidation: TextValidating {
    static let sharedInstance = AlphaValidation()
    private init() {}
    let regexFindMatchString = "[a-zA-Z]{0,10}"
    let validationMessage = "Dozwolone są jedynie litery."
}

struct AlphaNumericValidation: TextValidating {
```

```

static let sharedInstance = AlphaNumericValidation()
private init(){
let regexFindMatchString = "[a-zA-Z0-9]{0,15}"
let validationMessage = "Dozwolone są jedynie znaki alfanumeryczne."
}

struct DisplayNameValidation: TextValidating {
static let sharedInstance = DisplayNameValidation()
privateinit(){
let regexFindMatchString = "[\\s?[a-zA-Z0-9\\-_\\s]]{0,15}"
let validationMessage = "Dozwolone są jedynie znaki alfanumeryczne."
}
}

```

We wszystkich przedstawionych tutaj strukturach weryfikacji danych wejściowych zostały utworzone statyczne stałe i prywatne metody inicjalizacyjne, co pozwoli na użycie struktury jako wzorca singleton. Więcej informacji na temat wzorca projektowego singleton znajdziesz w rozdziale 17.

Po zdefiniowaniu wzorca singleton w poszczególnych typach trzeba przypisać wartości właściwościom `regexFindMatchString` i `validationMessage`. W ten sposób praktycznie zostanie wyeliminowany powielający się kod. Jedynym powtarzającym się kodem jest wzorzec singleton — nie zostanie on umieszczony w rozszerzeniu protokołu, aby nie wymagać stosowania tego wzorca projektowego we wszystkich typach zgodnych z danym protokołem.

Po wprowadzeniu omówionych zmian można zacząć używać nowych typów przeznaczonych do weryfikacji danych wejściowych użytkownika:

```

var testString = "abc123"

var alpha = AlphaValidation.sharedInstance
alpha.getMatchingString(str:testString)
alpha.validateString(str: testString)

```

W omówionym tutaj przykładzie został utworzony nowy ciąg tekstowy przeznaczony do sprawdzenia. Ponadto utworzyłem współdzielony egzemplarz typu `AlphaValidation`. Następnie metoda `getMatchingString()` zostanie użyta do pobrania najdłuższego prefiksu dopasowanego do ciągu tekstowego, którym w omawianym przykładzie jest `abc`. Później metoda `validateString()` sprawdza ciąg tekstowy, a ponieważ zawiera on cyfry, więc jej wartością zwrótną jest `false`.

Czy trzeba używać protokołów?

Czy trzeba korzystać z protokołów i ich rozszerzeń, gdy programista ma doświadczenie w programowaniu zorientowanym obiektowo? Krótka odpowiedź brzmi: nie, jednak stosowanie protokołów jest zalecane. W rozdziale 7. zobaczysz, dlaczego projekt oparty na protokołach oferuje potężne możliwości, i dowiesz się, dlaczego powinieneś preferować styl oparty na protokołach zamiast stylu programowania zorientowanego obiektowo. Dzięki zrozumieniu protokołów i opartego na nich projektu będziesz mógł jeszcze lepiej rozumieć bibliotekę standardową Swifta.

Biblioteka standardowa Swifta

Biblioteka standardowa Swifta definiuje podstawową warstwę funkcjonalności potrzebnej podczas tworzenia aplikacji w języku Swift. Wszystko to, czego dotąd używałem w książce, pochodzi właśnie z biblioteki standardowej Swifta. Znajdują się w niej definicje najważniejszych typów danych, takich jak `String`, `Int` i `Double`. Ponadto biblioteka standardowa definiuje kolekcje, typy opcjonalne, funkcje globalne i wszystkie protokoły, z którymi są zgodne te typy.

Jedną z najlepszych witryn zawierających wiele informacji na temat biblioteki standardowej Swifta jest <http://swiftdoc.org/>. Znajdziesz w niej omówienie wszystkich typów, protokołów, operatorów i funkcji globalnych tworzących bibliotekę standardową. Ta witryna zawiera również dokumentację dla tych komponentów.

Pokażę teraz, jak protokoły są używane w bibliotece standardowej. W tym celu posłużę się dokumentacją pochodzącą z witryny <http://swiftdoc.org/>. Gdy po raz pierwszy odwiedzisz tę witrynę, zobaczysz możliwość do przeszukiwania listę wszystkiego, co tworzy bibliotekę standardową Swifta. Dostępna jest również pełna lista wszystkich typów Swifta, z której można wybierać interesujące Cię pozycje. Spójrz na typ `Array`, klikając łącze o tej samej nazwie. W ten sposób przejdziesz na stronę zawierającą dokumentację wybranego typu.

Strony dokumentacji w witrynie <http://swiftdoc.org/> są niezwykle użyteczne i zawierają naprawdę wiele informacji na temat różnych typów tworzących bibliotekę standardową oraz przykłady ich użycia. W tym miejscu przyjmuję założenie, że interesuje Cię sekcja **Inheritance** na stronie typu `Array`, jak pokazałem na rysunku 6.1.

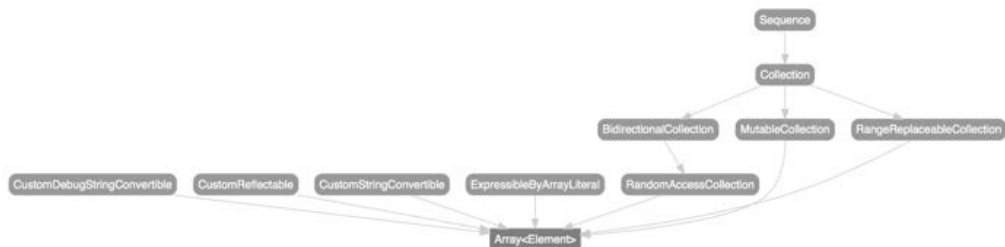
Inheritance [BidirectionalCollection](#), [Collection](#), [CustomDebugStringConvertible](#), [CustomReflectable](#), [CustomStringConvertible](#), [ExpressibleByArrayLiteral](#), [MutableCollection](#), [RandomAccessCollection](#), [RangeReplaceableCollection](#), [Sequence](#)

[VIEW PROTOCOL HIERARCHY →](#)

Rysunek 6.1. Sekcja Inheritance na stronie dokumentacji typu `Array`

Jak możesz zobaczyć, typ `Array` jest zgodny z dziesięcioma protokołami, choć to tylko wierzchołek góry lodowej. Jeżeli klikniesz łącze widoku hierarchii protokołów, otrzymasz pełną hierarchię protokołów, z którymi jest zgodny typ `Array` (patrz rysunek 6.2).

SwiftDoc.org

Rysunek 6.2. Hierarchia protokołów typu `Array`

Dzięki dotychczas przedstawionemu materiałowi nie powinieneś mieć problemów z rozszyfrowaniem tego diagramu. Możesz natomiast nie wiedzieć, dlaczego został ułożony w taki właśnie sposób. W następnym rozdziale dowiesz się, jak projektować aplikacje i frameworki, wykorzystując podejście oparte na protokołach. Na końcu następnego rozdziału nieco dokładniej przedstawię hierarchię protokołów.

Podsumowanie

W tym rozdziale dowiedziałeś się, że protokoły to pełnoprawne typy w Swiftcie. Zobaczyłeś również, jak polimorfizm w Swiftcie może zostać zaimplementowany za pomocą protokołów. Następnie dość dokładnie omówiłem rozszerzenia protokołów i przykłady ich użycia w Swiftcie.

Protokoły i ich rozszerzenia są podstawą stosowanego przez Apple nowego paradygmatu programowania zorientowanego na protokołach. Ten nowy model programowania ma potencjał do zmiany sposobu tworzenia kodu źródłowego. Wprawdzie ten rozdział nie został poświęcony temu nowemu paradygmatowi, ale przedstawiony tutaj materiał pozwolił na solidne poznanie podstaw dotyczących protokołów i ich rozszerzeń. Ta wiedza będzie niezbędna podczas poznawania tego nowego modelu programowania.

W następnym rozdziale pokażę, jak można używać protokołów i ich rozszerzeń podczas projektowania aplikacji.

Skorowidz

A

- ABI, application binary interface, 18
- adapter, 320
- adres URL, 290
- algorytm
  - filter(), 76
  - forEach(), 77
  - map(), 77
  - sort(), 76
  - sorted(), 76
- algorytmy dla tablic, 75, 233
- ARC, 143
- atribut available, 191

B

- bezpieczeństwo typu, 42
- białe znaki, 35
- biblioteka standardowa, 164
- biblioteki, 289
- blok case, 101
- błędy, 184
  - przechwytywanie, 187
  - zgłaszanie, 185
- budowniczcy, 311

C

- ciąg tekstowy, 48
- cykl silnych odwołań, 145, 244

D

- DateFormatter, 298
- definiowanie zmiennych, 41
- deklaracje kolekcji, 287
- dekorator, 320
- dołączanie wartości, 54
  - typu opcjonalnego, 285, 286, 305
- domknięcia, 227
  - cykl silnych odwołań, 244
  - samodzielne, 237
  - składnia, 230
  - wybór, 242
  - z algorytmem tablicy, 233
  - zmiana funkcjonalności, 239
- dostęp
  - do elementu tablicy, 70
  - do kodu Objective-C, 259
  - do kodu Swifta, 260
  - do wartości słownika, 80
  - otwarty, 132
  - prywatny, 132
  - prywatny dla pliku, 132
  - publiczny, 132
  - wewnętrzny, 132
- dziedziczenie, 118, 133
  - protokołu, 174

F

- fabryka abstrakcyjna, 311
- fasada, 320
- FIFO, 265
- FileManager, 301

filtrowanie danych, 101, 102
 formatowanie kodu, 279
 Formatter, 298
 framework
   Cocoa, 24
   UIKit, 24
 funkcje, 107, 282
   generyczne, 216
   języka, 19
   parametry wariadyczne, 113
   wartości domyślne parametrów, 109
   z pojedynczym parametrem, 107
   z wieloma parametrami, 109
   zewnętrzne nazwy parametrów, 112
   zwrot wartości typu opcjonalnego, 111
   zwrot wielu wartości, 110

G

Grand Central Dispatch, 265

H

hierarchia
   klas, 169
   protokołów, 164
 HTTPURLResponse, 292

I

implementacja wzorca
   budowniczego, 315
   fasady, 325
   mostu, 321
   pełnomocnika, 328
   polecenia, 331
   singleton, 313
   strategii, 333
 indeksy, 118, 193
   generyczne, 223
   nazwa zewnętrzna, 198
   niestandardowe, 195, 201
   obliczane, 197
   tablic, 194
   tylko do odczytu, 196
   wielowymiarowe, 198
 inferencja typu, 20, 43, 286
 inicjalizacja
   słownika, 79
   tablicy, 69
   zbioru, 82

interfejs binarny aplikacji, ABI, 18
 IP, internet protocol, 114
 iteracja przez tablicę, 78
 iterator, 330

J

jawne określenie typu, 43
 JSON, 304
 JSONDecoder, 306
 JSONEncoder, 305

K

catalog Resources, 26
 klasa, 118, 180
   BlockOperation, 273
   DateFormatter, 298
   FileManager, 301
   Formatter, 298
   HTTPURLResponse, 292
   MessageBuilder, 259
   Messages, 258
   NumberFormatter, 300
   Operation, 276
   URLRequest, 292
   URLSession, 291
   URLSessionConfiguration, 291
 klauzula where, 101, 179
 kodowanie danych JSON, 304
 kolejka
   FIFO, 265
   główna, 266, 271
   szeregową, 266, 269
   współbieżną, 266, 268
 kolekcje, 67
 komentarze, 30, 283
 kompozycja protokołu, 175
 kompozyt, 320
 konstrukcja
   for-case, 102
   guard, 93
   if, 91
   if-case, 104
   if-else, 92
   switch, 20, 97, 287
 konstrukcje warunkowe, 91, 101
 kontrola dostępu, 132
 konwencja nazw, 282
 krotka, 20, 86, 210

L

liczby
całkowite, 44
podwójnej precyzji, 46
zmiennoprzecinkowe, 46

Ł

łańcuch zobowiązań, 330
łączenie
kodu, 250
wartości, 55

M

mechanizm ARC, 143
mediator, 330
metoda, 118, 126, 282
  addOperation(), 274
  async(), 271
  asyncAfter(), 272
  sync(), 271
metody
  dealokujące, 118
  inicjalizacyjne, 118, 128, 130
  nadpisywanie, 136
  wytwórcze, 311
modyfikowalne kolekcje, 20
modyfikowalność, 68
most, 320

N

nadpisywanie
  metody, 136
  właściwości, 137
natywna obsługa błędów, 184
nawiasy
  klamrowe, 33, 90
  okrągłe, 33, 90
nil, 213
NumberFormatter, 300

O

Objective-C, 249, 251
obserwator, 330
  właściwości, 125
obsługa błędów, 184
odwiedzający, 330

okno
  pliku typu playground, 21, 22
  powitalne Xcode, 22
operacje na zbiorze, 84
operator
  koalescencji nil, 213
  AND, 64
  NOT, 63
  OR, 64
  reszty z dzielenia, 62
  warunkowy trójargumentowy, 63
operatory
  arytmetyczne, 62
  logiczne, 63
  porównania, 61
  przypisania, 34, 63

P

pamiętka, 330
pamięć, 143
panel nawigacyjny, 25
para klucz-wartość, 81
parametr inout, 114
parametry wariadyczne, 113
pełnomocnik, 320
pętla
  for-in, 84, 94
  repeat-while, 97
  while, 96
plik Bridging Header, 255, 259
pliki playground, 21, 29
  tworzenie wykresu, 28
  typ iOS, 24
  typ tvOS, 24
  wyświetlanie obrazu, 25
polecenie, 330
  break, 105
  continue, 105
  fallthrough, 106
polimorfizm, 154
poziomy dostępu, 132
programowanie
  równoległe, 263
  zorientowane na protokoły, 20, 151, 167, 174
  zorientowane obiektowo, 151, 168
projekt Objective-C, 251
  dodawanie pliku, 253, 256
  dostęp do kodu, 259
  klasa Messages, 258
  plik Bridging Header, 255, 259

protokoły, 20, 138, 151
 dziedziczenie, 174
 jako typ danych, 152
 klauzula where, 179
 kompozycja, 175, 179
 polimorfizm, 154
 projekt, 174
 rozszerzenie, 156
 składnia, 139
 typu Array, 164
 wymagania metody, 140
 wymagania właściwości, 139

protokół IP, 114
 prototyp, 312
 przeciążanie operatorów, 20
 przekazywanie
 przez referencję, 119
 przez wartość, 119

pyłek, 320

R

REPL, read-evaluate-print-loop, 21
 REST, 292
 rozszerzenia, 118, 142
 protokołów, 151, 156
 równoległość, 264
 rzutowanie typu, 154

S

separator, 36
 singleton, 312
 składnia
 domknięcia, 20, 230
 języka, 29
 protokołu, 139

słownik, 79
 dostęp, 80
 inicjalizacja, 79
 para klucz-wartość, 80–82

słowo kluczowe self, 284
 stałe, 40, 282, 285
 stan, 330
 sterowanie przebiegiem działania programu, 91
 strategia, 330
 struktura, 118, 180
 tablicy, 181
 styl programowania, 280, 281
 superklasa, 169
 Swift, 18
 system plików, 301

Ś

średnik, 32, 281

T

tablica, 68, 181
 algorytmy, 75
 dodawanie elementu, 72
 dostęp do elementu, 70
 indeksy, 194
 inicjalizacja, 69
 łączenie tablic, 74
 pobranie podtablicy, 74
 tworzenie, 69
 usunięcie elementu, 73
 wprowadzenie wielu zmian, 75
 wstawienie wartości, 73
 zastępowanie elementu, 73
 zliczanie elementów, 71

terminator, 36
 trójargumentowy operator warunkowy, 63
 tworzenie
 cyklu silnych odwołań, 244
 klasy, 120
 kolejki, 267
 niestandardowego indeksu, 195
 słownika, 79
 struktury, 120
 tworzenie wykresu, 28

typ, 118
 DoCalculations, 266
 JSONDecoder, 306
 JSONEncoder, 305
 Operation, 272
 OperationQueue, 272
 pliku playground, 24

typy
 generyczne, 20, 215, 220
 kolekcji, 67
 liczbowe, 44
 opcjonalne, 20, 203, 210, 285
 powiązane, 224
 własne, 282
 wyliczeniowe, 20, 57

U

URL, 290, 292
 URLRequest, 292
 URLSession, 291
 URLSessionConfiguration, 291

URLSessionTask, 291
 usługa sieciowa typu REST, 292
 usprawnienia, 20
 użycie

- inferencji typu, 286
- JSONDecoder, 306
- konstrukcji switch, 287
- nawiasu, 281
- skróconych deklaracji kolekcji, 287
- średnika, 281

W

wartości

- boolowskie, 48
- typu opcjonalnego, 206–211
- indeksu, 197

 wcięcia, 283
 wczytywanie adresów URL, 290
 właściwości

- nadpisywanie, 137
- obliczane, 120, 122
- przechowywane, 120

 współbieżność, 264
 wykres

- tworzenie, 28
- wyświetlanie, 28

 wyświetlanie

- obrazu, 25
- wykresu, 28

 wzorce

- konstrukcyjne, 311
- operacyjne, 330
- projektowe, 309
- strukturalne, 320

wzorzec

- budowniczego, 315
- fasady, 324
- mostu, 320
- pełnomocnika, 327
- polecenia, 330
- singleton, 312
- strategii, 333

X

Xcode

- okno powitalne, 22
- opcje menu, 23

Z

zapis pliku, 254
 zarządzanie pamięcią, 143
 zbiór, 82

- inicjalizacja, 82
- określenie liczby elementów, 83
- operacje, 84
- usuwanie elementów, 84
- wstawianie elementów, 83

 zmienne, 40, 282, 285

- typu opcjonalnego, 52

Ż

żądanie

- GET, 293
- POST, 296

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Swift 4: programuj po mistrzowsku!

Historia Swifta rozpoczęła się w 2014 roku. Dziś jest najważniejszym językiem programowania dla platform macOS i iOS. Charakteryzuje się zwięzłą i przejrzystą składnią, jest przy tym wygodny i elastyczny, a jego nauka nie powinna sprawiać problemów nawet początkującym deweloperom. Od chwili jego powstania Apple co roku przedstawia nowe wydanie tego języka. Na konferencji WWDC w 2017 roku zaprezentowano wersję numer 4, w której wprowadzono sporo bardzo interesujących zmian. Każdy, kto chce pisać efektywne i bezpieczne aplikacje dla macOS i iOS, koniecznie powinien się z nimi zapoznać!

Ta książka jest praktycznym podręcznikiem efektywnego programowania w języku Swift 4. Znajdziesz tu wyjaśnienie jego podstaw, następnie poznasz nowe funkcje i nauczysz się z nich korzystać podczas tworzenia aplikacji. Poza dość zasadniczymi kwestiami przedstawiono tu również zagadnienia zaawansowane, takie jak łączenie w projekcie kodu Objective-C i Swift, wykorzystanie mechanizmu ARC, używanie domknięć i zastosowanie programowania równoległego. Bardzo ciekawymi tematami poruszonymi w książce są rozszerzenia protokołów, obsługa błędów, stosowanie wzorców projektowych i współbieżności. Poznasz potężne możliwości programowania zorientowanego na protokoły. Szybko nauczysz się pisać elastyczny i łatwy w zarządzaniu kod.

W tej książce między innymi:

- składnia i elementy języka Swift
- kontrola przepływu działania programu
- tworzenie bezpiecznego kodu i obsługa błędów
- typy opcjonalne, typy generyczne i domknięcia
- zasady pisania eleganckiego i czytelnego kodu
- podstawowe biblioteki Swifta i wzorce projektowe

Jon Hoffman jest wyjątkowo doświadczonym twórcą oprogramowania dla platformy iOS. Pracował też jako administrator systemu i sieci oraz administrator bezpieczeństwa. Napisał sporo aplikacji mobilnych dla Androida i Windowsa. Uwielbia wyzwania programistyczne, projekty z zakresu robotyki i druku 3D. Od kilku lat wraz z żoną i córkami dzieli inną pasję: taekwondo.

 Helion	<i>Sprawdź nasze szkolenia!</i> ↓ SZKOLENIA AKADEMIA IT & BUSINESS	KOD KORZYŚCI <i>Sięgnij po więcej!</i> ▶
 helion.pl	WWW.SZKOLENIA.HELION.PL	ISBN 978-83-283-4794-6 9 788328 347946
 HELION SA ul. Kościuszki 1c 44-100 Gliwice tel.: 32 230 98 63 helion@helion.pl		Cena: 67,00 zł
INFORMATYKA W NAJLEPSZYM WYDANIU		